GESCHIEDENIS VAN DE STOMAZORG

An Vanbilloen

Imeldaziekenhuis, Bonheiden

- **Griekse oudheid:**
  - Operaties in de buikholte uitgevoerd
  - 1e chirurgie: slagveldchirurgie en wondbehandeling
  - Praxagoras van Kos: soort stoma bij darmverwondingen
  - Hipocrates Celsus (filosoof): steekwonde in de buik is dodelijk, uitzonderlijk overleving door fistel. Bij dieren met een obstructie werd een steekwonde gemaakt als behandeling

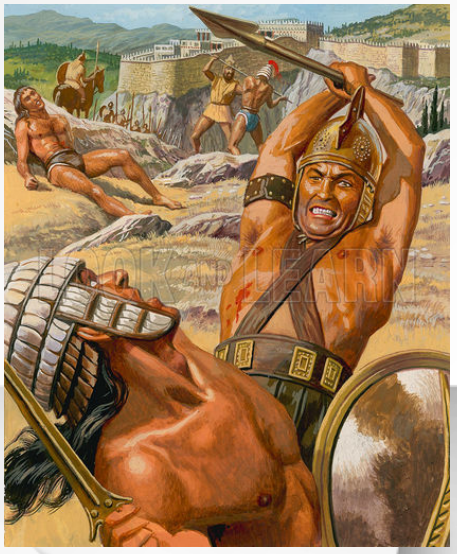

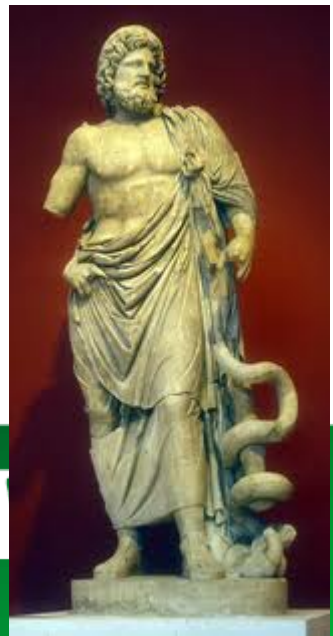

- 16e eeuw
  - Zwitserse geneesheer Theophrastus Bombastus:
    - Voorstander kunstmatige uitgang bij darmverwondingen
    - Genezing mogelijk na spontane of aangelegde fistel

- 18e eeuw
  - 1710 Palfijn Johannes:
    - Verwonde darm vastmaken aan de buikwand om terugglijden te vermijden, die spontaan stoelgang produceerde
    - Genoodzaakt om opvangmateriaal te zoeken: instrument uit blik
  - 1776 Pillore:
    - 1e succesvolle colostoma bij patiënt met een kwaadaardig gezwel in de endeldarm
    - Helaas overleden ten gevolge va een buikvliesontsteking door toediening van kwik, toegediend om de obstipatie te verhelpen
  - 1793 Duret
    - Stoma baby in rechterlies, succesvol, 43 jaar oud

- 19e eeuw
  - + 1878 Duitse chirurg Baum
    - ≡ 1e ileostoma op de dunne darm
  - + eind 19e eeuw urostoma volgens de Coffey-methode
    - ≡ Urineleiders in de endeldarm
- 20e eeuw
  - + Amerikaanse uroloog Bricker
    - ≡ Nieuwe techniek urostoma Bricker—derivatie
    - ≡ Nieuwe operatietechnieken om stoma te vermijden:

      TME (Total Mesorectal Excision)

      Ileo-anale anastomose met pouch

      Neoblaas

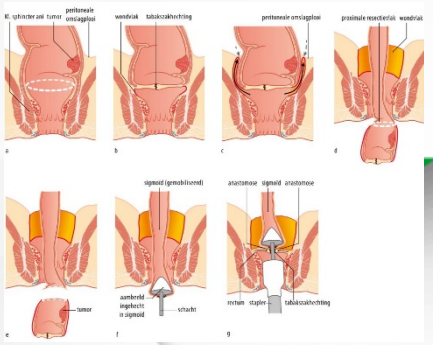

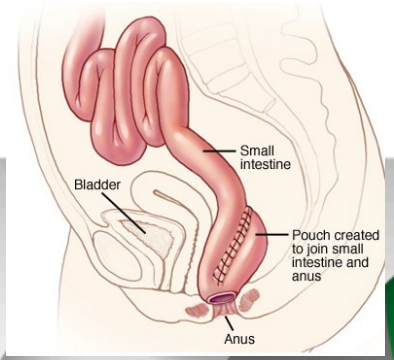

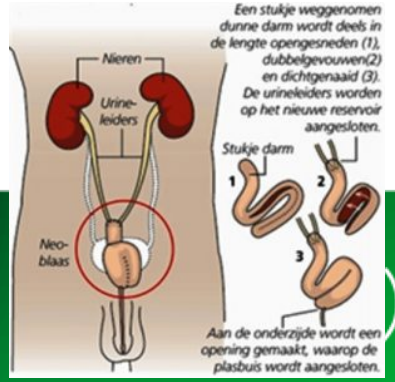

MATERIAAL EN STOMA BEGELEIDING

- Creatief omspringen
  - + Boterhamzakjes, porseleinen glazen of metalen bakjes
- 1935 Duitsland
  - + Gummizak met ring en gordel

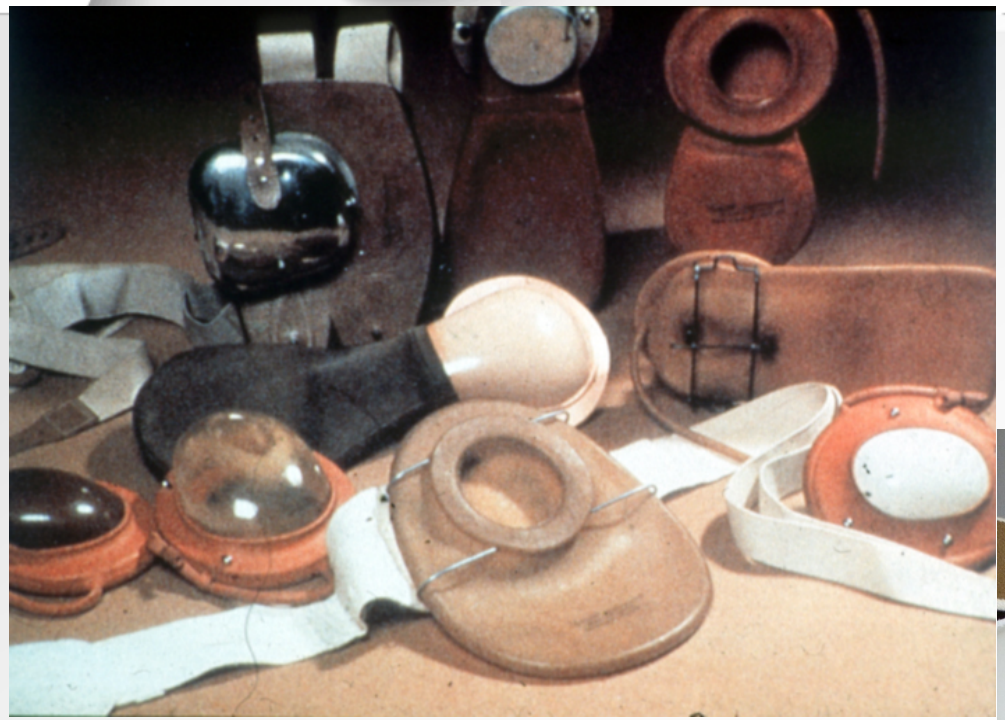

VLAS

DAVOL
Ileostomy
Day Bag
1930s to 1960s

DAVOL
Colostomy pouch
1930s to 1950s

DAVOL
Colostomy Pouch
1930s to 1960s
DAVOL

BOWMAN
Protective Cap
and Belt
1940s to 1950s

VLAS

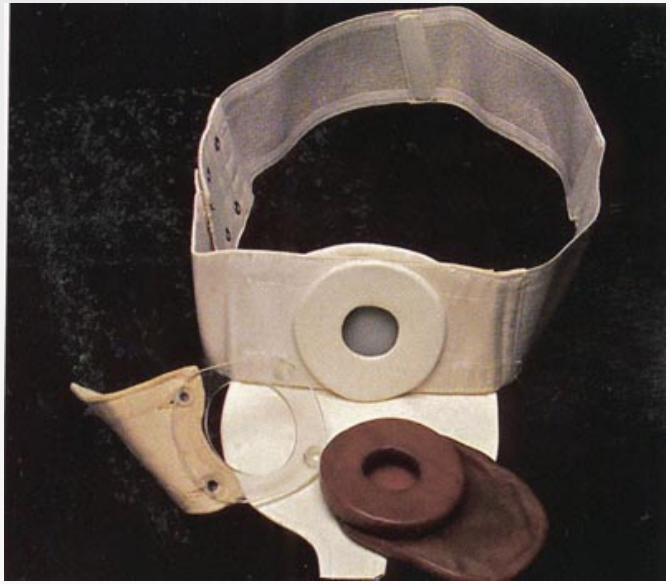

Colostomy
Pouch
1950s to 1960s

DAVOL
Quality
COLOSTOMY APPLIANCE
DAVOL INC.

DAVOL

J. F. HARTZ Canada
ABC colostomy
Appliance
1950s to 1960s

J. F. HARTZ Canada
ABC colostomy
Appliance
1950s to 1960s

UNITED SURGICAL
Colostomy Protector
Pouch and Belt
1950s to 1960s

VLAS

- 1950 1e officiële stomaverpleegkundige ter wereld
  - + Norma Gill in de VS
  - + Zelf stomapatiënt
  - + Ze was en blijft het gezicht van WCET
  - + Sindsdien wereldwijd verpleegkundigen opgeleid

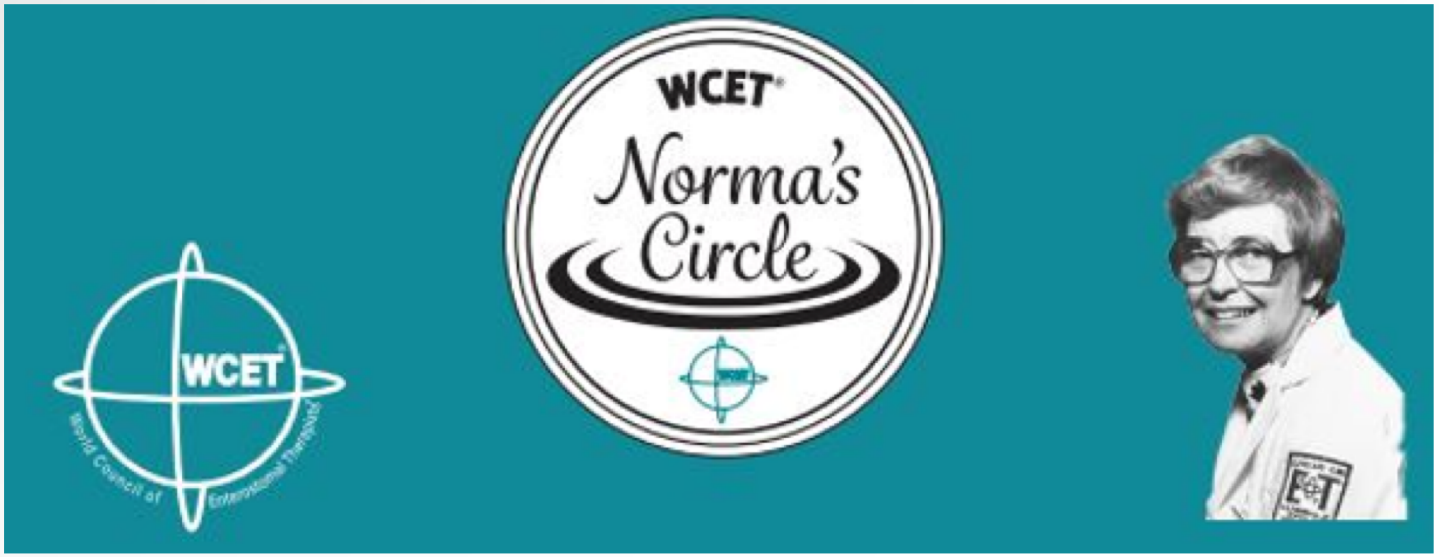

- 1954 Deense wijkverpleegkundige Elise Sorensen
  - + Wegwerpzak voorzien kleefstof, aan lichaam bevestigd zonder omslachtig verband

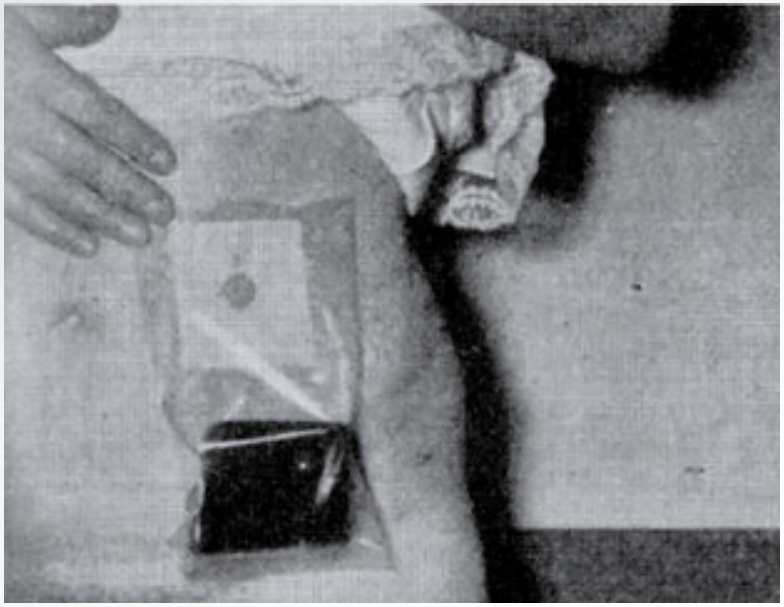

- 1960 Karayagom
  - + Werkt huidbeschermend
  - + Nadeel: gom smelt bij warme temperaturen
  - + Intrede spoelen en irrigatie stoma

- 1963 stap naar zelfhulpgroep lotgenoten Nederland
  - + Dr Brummelkamp bezoek Amerikaanse collega Dr Bacon
  - + Werkwijze: aandacht en begeleiding door artsen, verpleegkundigen en sociaal werkers

stoma vereniging
samen sterker

VLAS

- 1970 Hydrocolloïd huidplaat
  - + Of kaasplaat van de firma Squibb
  - + Hele verbetering voor stomadragers
  - + Bij een vochtige zowel als droge of geïrriteerde huid

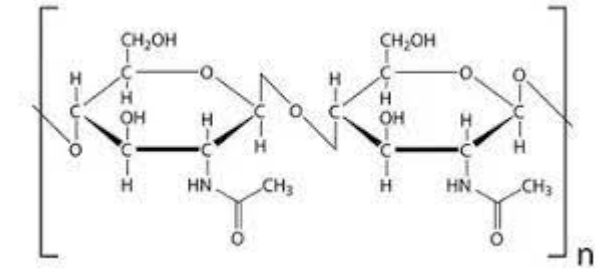

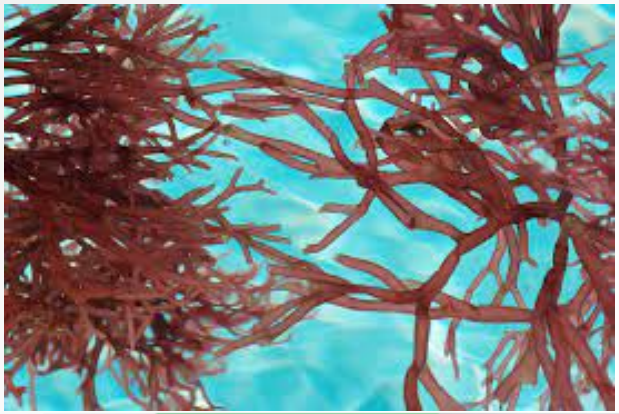

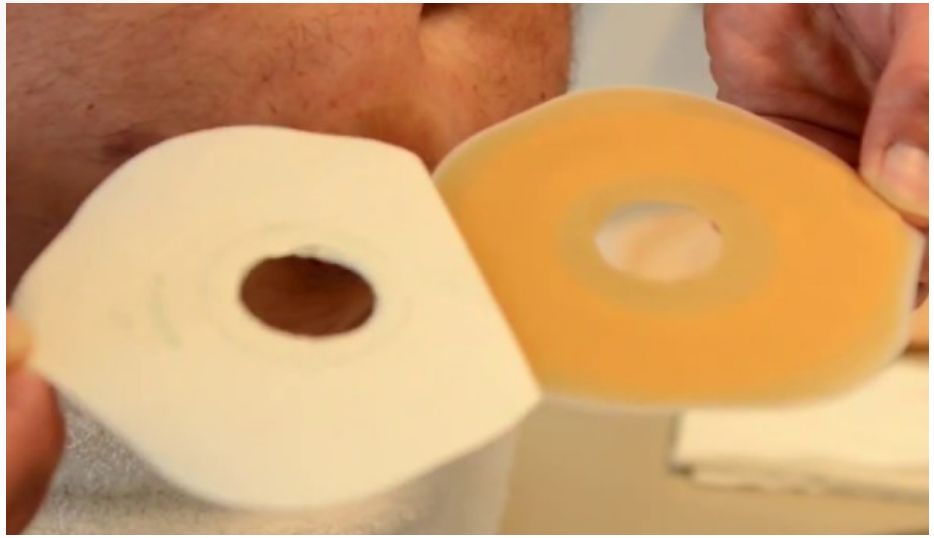

Door de bomen
het bos niet meer zien

- Ondanks 2023 en de overvloed van materiaal komen we dit nog tegen in de thuiszorg

- 1974 Stoma-ilco
  - + Bestaat uit plaatselijke afdelingen verspreid over het ganse land, voornamelijk Vlaanderen
- Stoma-actief: actieve vereniging voor ontspannende activiteiten
- Skippy & Loewie: voor jongeren met een extra tot 40jaar

Stoma Ilco vzw
lotgenotenvereniging
voor stomadragers

stoma
actief

samen met jongeren
Skippy & Loewie

VLAS

- 2009 ontstaan van StomaVlaanderen
  - + Samenwerken van de Vlaamse stomagroepen onder impuls van Liliane Vervoort met de inzet en steun van Kom op tegen Kanker
  - + Jaarlijks organiseren ze een grote informatiedag voor elke stomadrager

STOMAVLAANDEREN

VLAS

- 1993 oprichting VLAS (Vlaamse vereniging voor stomaverpleegkundigen)
  - WCET congres te Lyon aanleiding tot opstart van VLAS
  - 1e vergadering 16 maart 1993:
    - 25 tal geïnteresseerden
    - aandacht functieprofiel stomaverpleegkundigen
    - Op zoek naar zorgplannen, schema's zelfzorgontwikkeling, checklists voor ontslag
  - Doel:
    1. Bevorderen kwalitatieve verpleging (stomawelzijnboekje)
    2. Belangenverdediging van stomapatiënten

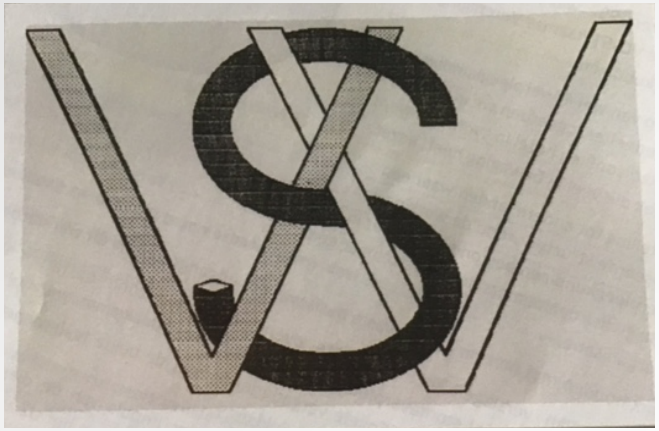

VLAS

- VLAS doorheen de jaren
  - 1995 1e tijdschrift en congres
    - 4 tijdschriften per jaar
    - 1997 2 tijdschriften per jaar

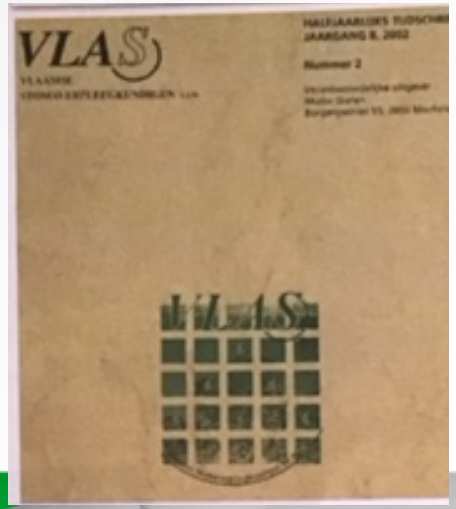

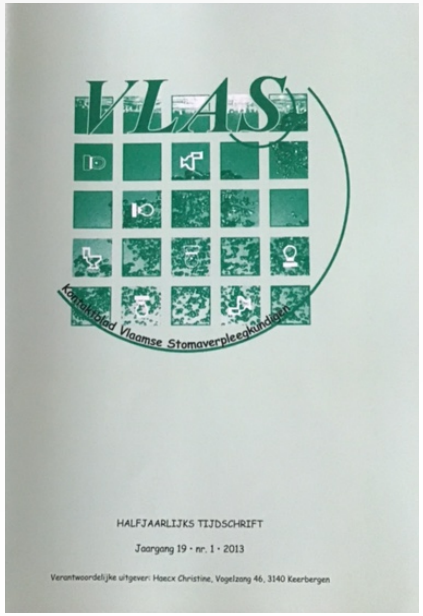

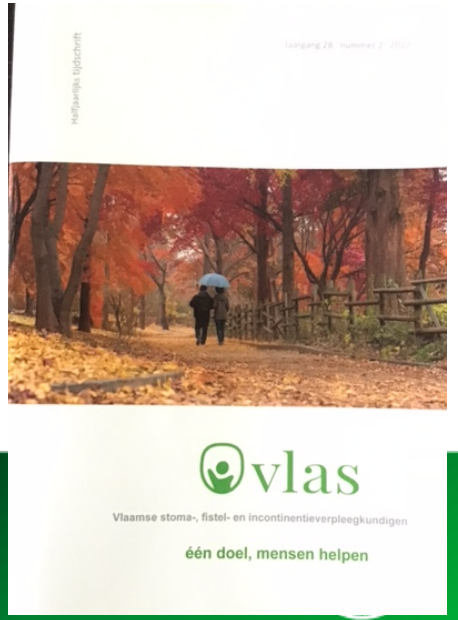

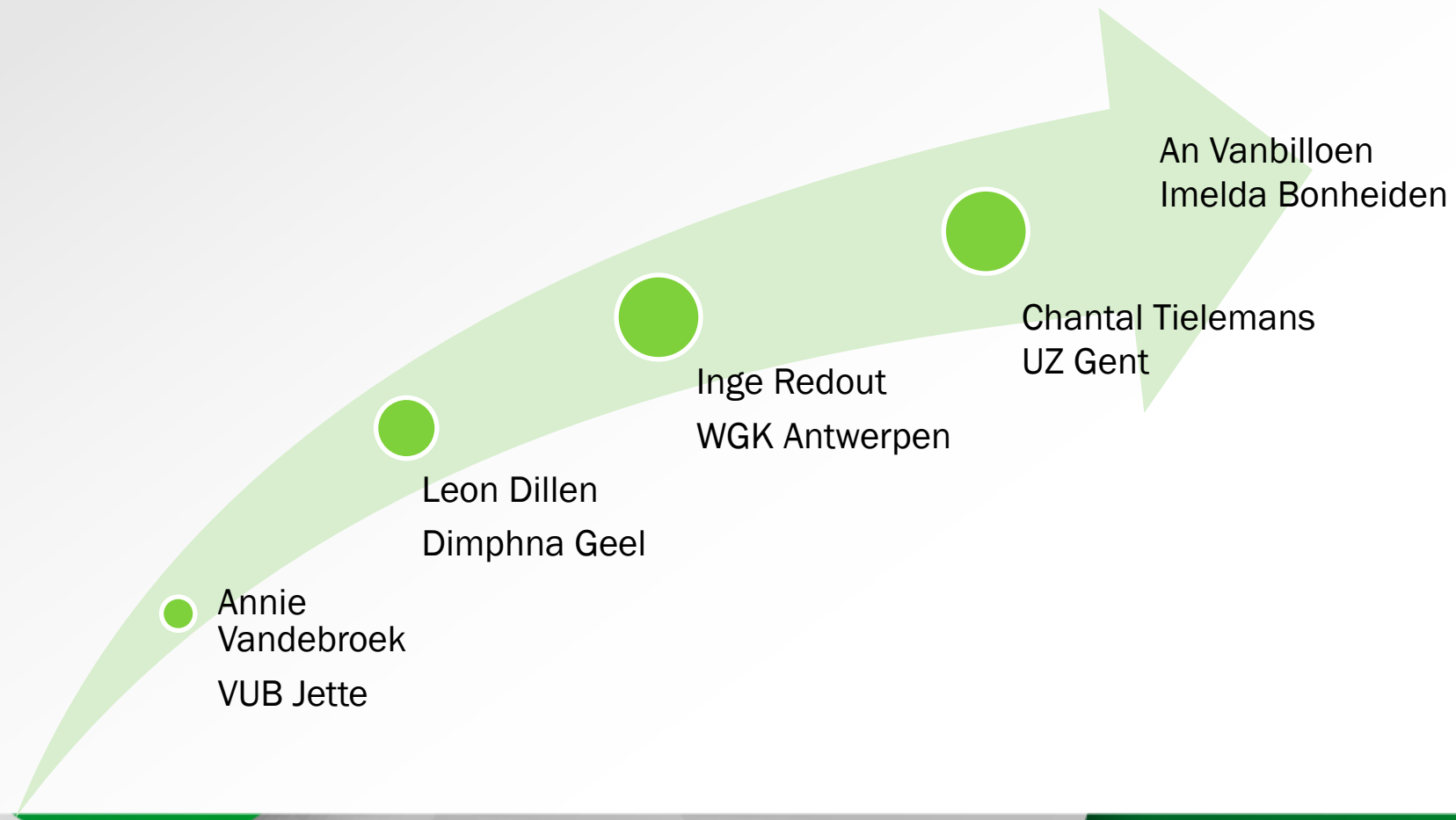
An Vanbilloen
Imelda Bonheiden
Chantal Tielemans
UZ Gent
Inge Redout
WGK Antwerpen
Leon Dillen
Dimphna Geel
Annie
Vandebroek
VUB Jette

- Visie
  - Ontwikkelen en bevorderen van stomazorg in de meest ruime zin
  - Nastreven en bevorderen van de uniformiteit van stomazorg rond verzorging, instructie en registratie
  - Bevorderen samenwerking tss vpk zowel intra- als extra- muraal
  - Stimuleren van de onderliggende uitwisseling van kennis en beroepservaring op nationaal en internationaal
  - Profileren functie van stomaverpleegkundige
  - Meewerkend lid AUVB
  - Samenwerking met patiëntenvereniging

- Organiseren:
  - Jaarlijks congres
  - Tweejaarlijks posthogeschoolvorming stoma-,fistel-en incontinentiezorg

Bedankt voor jullie aandacht!

VLAS